

**МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ ТА
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ: ДОСВІД ТА ІННОВАЦІЇ**

Віталій Сілаєв

викладач

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

На сьогоднішній день система освіти – це збалансована мережа освітніх установ різної видової спрямованості, відмінною рисою яких є діяльність в інноваційному режимі, постанова завдань на підвищення рівня якості освіти. Модернізація системи управління освітніх установ.

Життя не стоїть на місці, розвиваючись, суспільство перебуває в стані реформування та інноваційного руху. В сучасних умовах ефективно управляти процесами освітніх систем можливо лише на проектній основі. Результати внепроєктування освітньої системи – це досягнення балансу інтересів її проєктувальників і суспільства, що зумовлює координацію цілей, що управляють, і реакції елементів системи на управління.

Інноваційний процес в освіті – процес вдосконалення освітньої практики, розвитку освітніх систем на основі нововведень. Він відображає формування та розвиток змісту та організації нового [2].

Інноваційні процеси в умовах модернізації, на сучасному етапі в практичній освітній діяльності, не зможуть забезпечити стійкі і системні результати без оновленої системи управління. У зв'язку з цим здійснюється пошук інноваційних підходів до управління розвитком освіти на всіх рівнях. Модернізація системи управління закладами освіти спирається на нові теоретико – методологічні основи.

Модернізувати систему управління можливо за умови зміни традиційної структури управління, змісту діяльності, надання управлінським структурам необхідного ступеня свободи. Перехід системи управління в інноваційний режим забезпечить цілеспрямована зміна, динамічний розвиток муніципальної освітньої системи, її інноваційний характер.

На думку В. П. Топорівського, модернізація системи освіти передбачає регулярне оновлення всіх її компонентів у зв'язку з подіями, суспільними змінами. Процес модернізації системи освіти передбачає комплекс заходів державної політики, спрямований на забезпечення сучасної якості освіти на основі збереження його фундаментальності та відповідності актуальним і перспективним потребам особистості, суспільства і держави. Головною складовою муніципальної системи освіти стає їх варіативність. Найчастіше вона знаходить вираження в різноманітті освітніх програм, типах освітніх установ, розширення можливостей вибору учнями індивідуальних освітніх маршрутів, розширення спектра реалізованих в освітній діяльності стратегій, концепцій, технологій, моделей.

Основа інноваційного підходу муніципальної освітньої системи управління закладами освіти передбачає:

— визначення та обґрунтування механізму реалізації інноваційного підходу до управління розвитком освітньої системи;

— розробку показників і критеріїв оцінювання результативності інноваційної управлінської діяльності на муніципальному рівні.

Новий підхід Н. І Трушаковой до дослідження інноваційних процесів на муніципальному рівні полягають в тому, що в ньому виділені складові інноваційного підходу системи управління: цілеспрямована взаємодія керуючої і керованої підсистем, продуктивність діяльності суб'єктів, їх активність; об'єктивне поєднання зовнішніх (соціально-культурних і соціально-педагогічних) і внутрішніх (соціально-психологічних) складових інноваційного підходу [1].

Основою інноваційної управлінської моделі є матрична структура управління, децентралізація управління. Як механізми реалізації інноваційного підходу в управлінні

Традиції та інновації в сучасній педагогічній діяльності: європейський вимір

розвитком муніципальної освітньої системи визначені створення безперервної багаторівневої системи підвищення професійної компетентності педагогічних і управлінських кадрів, зміна структури управління, створення модернізованої системи науково методологічного супроводу, інформаційного забезпечення; інтеграція загальної та додаткової освіти.

У дослідженнях Г. А. Соколенко виявлені і обґрунтовані соціально-педагогічні умови, що забезпечують підвищення ефективності діяльності державного органу управління освітніми установами, в тому числі за рахунок розробки і реалізації динамічної моделі організаційної структури муніципального управління освіти.

Завдання підвищення якості до теперішнього часу стало багатоаспектним – політичним, економічним, соціальним, педагогічним, психологічним, науковим та організаційно-технологічним. Муніципальна система освіти відіграє особливу роль в багаторівневій системі забезпечення якості освіти. В її рамках здійснюється педагогічна та управлінська діяльність, забезпечується виконання муніципальної освітньої системою завдань з надання споживачам якісних освітніх послуг. У теорії сучасного менеджменту алгоритм забезпечення якості товарів і послуг може бути представлений циклом, що включає послідовність обов'язкових дій: планування освітніх послуг на основі вибору відповідних цілей; реалізацію планів шляхом обраних методів і засобів впливу; забезпечення ефективності дій через перевірку або контроль; аналіз і коригування дій.

Управління якістю освітнього процесу та освітніх систем неможливо без об'єктивної оцінки результатів і створення надійної системи контролю, так як без системного контролю процес навчання не може бути ефективним. Контроль все більш виступає не тільки як засіб управління освітнім процесом, а й як засіб розвитку освітніх систем. Підвищення якості освіти не може бути досягнуто тільки за рахунок вдосконалення контрольно-оцінного процесу; хоча без нього це просто неможливо, але важливо зміна в руслі сучасних вимог усіх складових системи освіти. Не будучи самоціллю, зміна контрольно-оцінного процесу вказує напрямки розвитку освітніх систем, задає темп і характер, обумовлює розвиток цілого ряду інших важливих процесів: зміни змісту освіти; стандартизації базової складової змісту освіти; широкого впровадження в освітню практику нових технологій навчання та розвитку; розробки нових видів контролю та оцінювання якості навчання, моніторингу та систем управління якістю освіти. Інтенсивно розвиваючись, система тестування є каталізатором багатьох інноваційних процесів, широкого впровадження інформаційних технологій і створення регіональних і муніципальних систем оцінки якості освіти.

Концептуальні аспекти забезпечення якості в освіті в першу чергу пов'язані зі створенням умов навчання:

- спрямованої на підвищення якості політикою в галузі освіти;
- ясно і однозначно встановлених критеріїв, нормативами, стандартами якості освітніх продуктів;
- якістю навчальних програм і дидактичних матеріалів, якісним рівнем матеріально-технічної, соціально-побутової та інформаційної інфраструктури освітніх установ;
- ефективними засобами впливу на суб'єктів освітнього процесу, в тому числі конкретними технологіями організації навчального та виховного процесів, методами оцінки якості навчання;
- використанням сучасних засобів і технологій об'єктивного контролю якості освіти.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що якісна, системна управлінська діяльність виступає як умова ефективного функціонування установи, задоволення освітніх потреб суб'єктів (індивідуальних, корпоративних, соціальних), забезпечення варіативності і доступності освітніх послуг і підтверджує важливість врахування сучасної

нормативно-правової бази, яка регламентує перспективи розвитку та інновації системи управління закладами освіти.

1. Трушкова Н.І. (2008) *Інноваційний підхід до управління розвитком муніципальної освітньої системи*: 13.00.01. Чита. 280 с.

2. Тодосійчук А.В. (2005) *Теоретико-методологічні проблеми розвитку інноваційних процесів в освіті*. М. 248 с.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Світлана Фурдуй

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Ізмаїльський державний гуманітарний університет*

Міжнародна академічна мобільність в Україні має певну специфіку існування поряд з певними досягненнями невіддає деяких реформ, з точки зору невідповідності їх результатів заявленим цілям і сформованим очікуванням (зокрема, постійне зростання «практиків» і відмова від теоретичних наукових досліджень; переважаючий «експорт» талановитих випускників з України за кордон), що немає дискредитувати саму ідею модернізації та інтернаціоналізації освіти в умовах глобалізаційних процесів або стати приводом для відродження освітньої політики в нашому суспільстві.

Деякі дослідники стверджують що, необхідно усунення основних суб'єктивних і об'єктивних перешкод для розвитку міжнародної академічної мобільності молоді, серед яких: невизначені питання імміграції, недостатнє фінансування, негнучка система допомоги, специфічний академічний календар, труднощі, пов'язані з тимчасовою перервою в роботі чи навчанні, відсутність заохочення, мовний бар'єр, відсутність інформації і та ін.. За словами львівського вченого, Мокій А. І. [4], академічну мобільність можна вважати: «...симптоматичною ознакою фінансового становища українських вузів і стану науки в них». Адже майже всі поїздки за кордон молодь здійснює за рахунок батьків, спонсорів, закордонних благодійних фондів і та ін.

Міжнародна академічна мобільність існує вже кілька століть. Однак масова інтернаціональна мобільність – це явище другої половини ХХ століття.

Також слід зазначити масштаби міжнародної академічної мобільності середини ХХ століття були набагато менше нинішніх, і вона зводилася, в основному, до переміщення молодих людей з вищих класів для навчання і стажування в іноземних елітних навчальних закладах. Якщо до середини ХХ століття основними приймаючими університетами були університети «старої» Європи і кілька елітних університетів США, то з 1960-х років університети різних статусів і категорій стали навчати і стажувати іноземців [2].

На даний момент дослідники, що займаються вивченням міжнародної академічної мобільності, зійшлися щодо загального напрямку руху основної частини інтернаціонально мобільних студентів: з бідніших країн з надлишком трудової сили – в багатші з її дефіцитом; з країн більш периферійних в структурі ринку інформаційного виробництва – в менш периферійні.

Що стосується сучасної України, то тренд міжнародних переміщень вчених лише частково збігається з такими переміщеннями студентів і до середини дев'яностих років у великій мірі співпадав з трендом загальної еміграції населення з України, проте не був ідентичним йому, так як переміщення вчених вливалися в два різних потоки – в західні країни і на Схід в країни колишнього СРСР, ці два потоки розрізнялися за часом, формі тренда, а також соціально-демографічною структурою учасників. Зростання інтенсивності переміщень вчених почався раніше, ніж інтенсифікація міграції населення в цілому. Уже в